

ประชาธิปไตยที่มีกษัตริย์อยู่เหนือการเมือง |

วินิจ ผาเจริญ, ก้องภพ นียมาศ, ฐาภรณ์ เงินสูง,
ทริสติน บุญสินสไตน์ และปารมี เจริญศักดิ์
วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

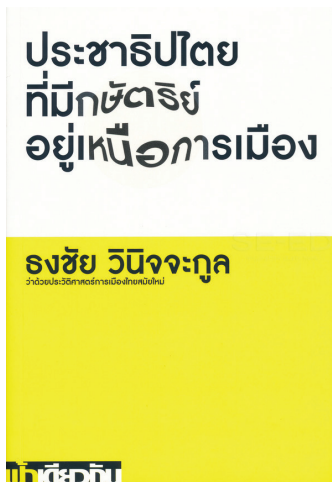
School of Administrative Studies Maejo University

E-mail: winit.phacharuen@gmail.com

129

ธงชัย นิจจะกุล.2562.
ประชาธิปไตยที่มีกษัตริย์อยู่
เหนือการเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 2.
นนทบุรี: สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน
อ่าน. 313 หน้า.

ปีที่ 26
ฉบับที่ 1
ม.ค.
-
เม.ย.
2563

บทคัดย่อ

เป็นการศึกษาหนังสือเรื่อง
ประชาธิปไตยที่มีกษัตริย์อยู่เหนือ
การเมือง ของอาจารย์ธงชัย วินิจจะกุล
เป็นการพูดถึงประวัติศาสตร์การเมือง
ไทยสมัยใหม่ ที่เขียนในปี 2475-2455
กล่าวถึงประวัติศาสตร์การเมืองตั้งแต่
เริ่มรัฐสมบูรณาญาสิทธิราชย์ในสมัย
รัชกาลที่ 5 มาจนถึงอำมาตย์ท่ามกลาง
วิกฤตการเมืองเหลือง-แดง ที่ดำเนินอยู่
ในปัจจุบันการปะทะระหว่างสถาบัน

พระมหากษัตริย์และฝ่ายนิยมเจ้า การปะทะกันของกองทัพละฝ่ายเสรีนิยมที่จบลงด้วยชัยชนะอย่างไม่แตกตักของสถาบันกษัตริย์ รวมถึงความขัดแย้งระหว่างนายทุนและนักการเมือง ซึ่งผู้เล่นที่ธงชัย วินิจจะกุล วิเคราะห์แจกแจงว่าสถาบันกษัตริย์มีบทบาทที่คนส่วนใหญ่มองว่าอยู่เหนือการเมือง

บทนำ

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นเกี่ยวกับเรื่องของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2475 ซึ่งจะกล่าวถึงการที่คณะราษฎรที่เป็นผู้นำการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง ถึงจะเปลี่ยนแปลงระบอบแล้วแต่อำนาจของสถาบันกษัตริย์ยังมีอยู่แต่ยังไม่ปรากฏมากในยุคนั้นแต่จะมาปรากฏมากในยุคของ อดีตนายทักซิณ ชินวัตร ที่ท่านโดนรัฐประหารโดยมีสาเหตุมาจากการที่ท่านได้รับความนิยมอย่างมากจากประชาชนจนทำให้ฝ่ายนิยมเจ้าไม่พอใจกลัวว่า ท่านอดีตนายก ทักซิณ ชินวัตร จะล้มล้างระบอบสถาบันกษัตริย์ จึงทำการรัฐประหารซึ่งการรัฐประหารในครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงการมีอำนาจของสถาบันกษัตริย์ที่มีอำนาจอยู่เหนือการเมืองระบอบประชาธิปไตยหรืออยู่เหนือรัฐธรรมนูญเพราะระบอบศาลการตัดสินความนั้นในสายตาของผู้เขียนหรือสายตาของคนทั้งประเทศนั้นได้มีการตั้งคำถามเกี่ยวกับการตัดสินในครั้งนั้นว่าไม่ยุติธรรมหรือเอนเอียงต้องการให้ท่านอดีตนายกทักซิณ ชินวัตร มีความผิดสถานหนักซึ่งความเป็นจริงนั้นมันไม่ได้เป็นอย่างนั้นซึ่ง เนื้อหาต่อจากนี้จะขยายความหรือแสดงความกระจ่างต่อสายตาของผู้่านที่จะได้รู้ถึงระบอบสถาบันกษัตริย์ที่มีอำนาจอยู่เหนือการเมืองการปกครอง

บทที่ 1 ชัยชนะของเสรีประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์อยู่เหนือการเมือง

ผู้เขียนได้กล่าวถึงเรื่องราว บทบาททางประวัติศาสตร์ของธรรมศาสตร์ในอดีตราว ๆ 50-70 ปี ซึ่งต่อมาบทบาททางการเมืองของธรรมศาสตร์ได้

ลดลง ในเรื่อง การปฏิรูปการเมือง และกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ผู้เขียนได้กล่าวไว้ด้วยว่าไม่มีเจตนาที่จะออกมาเรียกร้องให้ ธรรมศาสตร์ออกมาจับตาทาย และไม่ได้กล่าวหาว่าธรรมศาสตร์ตกต่ำ แต่เป็นการตั้งคำถามว่าธรรมศาสตร์หมดบทบาททางประวัติศาสตร์การเมือง แล้วหรือ? โดยจะใช้วิธีวิทยา ในการวิเคราะห์ซึ่งจะทำให้ยากต่อการเข้าใจ ของผู้อ่านโดยผู้เขียนกล่าวว่าหลายประเด็นยังไม่ลงตัว

ข้อสังเกต 3 ประการเกี่ยวกับวิธีวิทยา ที่จำเป็นต้องอธิบาย ได้แก่

1. การมองถึงความเป็นประชาธิปไตยโดยได้มีนักคิดจำนวนมากได้ให้ความหมายที่แตกต่างกันออกไปแต่จะกล่าวโดยรวมว่าประชาธิปไตยไม่ได้มีแค่รัฐธรรมนูญ การเลือกตั้ง ระบอบรัฐสภา ซึ่งไม่ได้มีความหมายที่ตายตัว แต่ประชาธิปไตย ในระบอบ 2475 ถือเป็นระบอบการปกครองใหม่ของสามัญชนหลังจากการปฏิวัติหักย่อนมองเรื่องการเมือง “การอยู่เหนือการเมือง” ของสถาบันพระมหากษัตริย์จะมองเห็นถึงวาทกรรมที่เอื้ออำนาจให้พระมหากษัตริย์มีสถานะทางการเมืองแบบพิเศษ

2. ข้อโต้แย้งว่า นับจากปี 2475 วิวัฒนาการของประวัติศาสตร์ไทย ได้มีความก้าวหน้าหรือล้ำหลังซึ่งเป็นการตัดสินว่าจุดยืนของประชาธิปไตย ประวัติศาสตร์เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจแต่กลับเข้าใจยากเพราะหลาย ๆ ประเด็นถูกกลตทอนจนง่ายเกินไป

3. การย้อนมองหลังอดีตและสรุปจากคนปัจจุบันอาจทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับการจะเน้นประเด็นหรือเรื่องใด แต่หากเรามองประเด็นอื่นรวมไปด้วย จะทำให้เราเข้าใจในหลากหลายประเด็นในเวลาเดียวกันเพราะประวัติศาสตร์ บางที่อาจถูกบิดเบือน

บทที่ 2 วาทกรรมพระราชอำนาจหรือประชาธิปไตยแบบคิดสั้น

ในบทนี้ผู้เขียนได้กล่าวถึงหม่อมกษัตริย์นิยมหลัง 2475 ให้งว้างขวางต่อ สาธารณชนในปัจจุบันเท่า พวกกษัตริย์นิยมที่จะพยายามอยู่หลายครั้งที่จะ รื้อฟื้นอำนาจของพระมหากษัตริย์ อย่างดุเดือดในข้อนี้นำไปสู่กฎในปี 2476 ซึ่งเป็นสงครามกลางเมืองมีผู้เสียชีวิตหลายสิบคน และต่อมานำไปสู่การสละ

ราชสมบัติของพระบาท พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 7 ในปี 2477 (ตามปฏิทินเก่า) หลังจากที่ ฝ่ายแพ้ในการต่อสู้ทางการเมืองเพื่อจะเพิ่มพระราชอำนาจของกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ

พวกกษัตริย์นิยมถูกปราบลงไปในช่วงแรกของจอมพล ป. พิบูลสงคราม (2481-2487) ภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ปรินซ์ พนมยงค์ในฐานะผู้สำเร็จราชการ พระองค์ เป็นผู้ผลักดันให้ยกเลิกกฎหมายซึ่งห้ามเจ้านายมีส่วนร่วมทางการเมือง คือนานันดรศักดิ์ให้แก่พระราชวงศ์ทั้งหลาย ในที่นี้รวมถึงสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมขุนชัยนาทนเรนทร พระราชโอรสของรัชกาลที่ 5 พระองค์สุดท้าย พระชนม์ชีพอยู่ในขณะนั้น พระองค์เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในเวลาต่อมา และเป็นผู้นำสำคัญพระองค์หนึ่งของฝ่ายเจ้านับจาก 2475 ตราบจนสิ้นพระชนม์

การประนีประนอมของปรินซ์เป็นผลมาจากการเมืองภายในประเทศช่วงระหว่าง สงครามโลกครั้งที่ 2 เนื่องจากฝ่ายกษัตริย์นิยมหลายคนเป็นแกนนำของขบวนการเสรีไทยเพื่อต่อต้านจอมพล ป. สิ่งที่ปรินซ์ไม่ได้คาดไว้ก็คือเหล่าพวกกษัตริย์นิยมวางแผน แก่แก่นปรินซ์เกือบจะในทันที จึงควบคู่ไปกับการเริ่มกอบกู้พระราชอำนาจของพระมหา กษัตริย์ พวกเขาไม่ได้ต้องการระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์แบบก่อน 2475 แต่ ต้องการขยายพระราชอำนาจให้มากที่สุดภายใต้รัฐธรรมนูญ ในแนวทางที่รัชกาลที่ 7 ได้พยายามต่อสู้แต่ไม่บรรลุผล

นักประวัติศาสตร์มักเห็นว่าการฟื้นฟูสถาบันกษัตริย์เริ่มในยุคศตวรรษที่ 20 แต่เราจะ พบว่าทั้งความคิดทางการเมืองของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์และพระราชมณเฑียรกิจของพระเจ้าอยู่หัว ในระยะ 20 ปีแรก รวมทั้งความคิดของคิกฤทธีปราโมช เรื่องสถาบันกษัตริย์ ต่าง เป็นผลิตผลของวาทกรรมตามทฤษฎีที่พระองค์เจ้าธานีฯ เสนอไว้ตั้งแต่ระยะใกล้เคียงกับที่ คณะราษฎรปิดฉากลง

ประเด็นหลักแทบทั้งหมดในหนังสือ พระราชอำนาจ เป็นแค่การถ่ายทอด ความคิดเดิม ๆ ของนักคิดฝ่ายกษัตริย์นิยมเมื่อหลายสิบปีก่อนทั้งสิ้น (ผ่านการอธิบาย ขยายความโดยวิทยานิพนธ์ “พระราชอำนาจของพระ

มหากษัตริย์ในทางกฎหมาย รัฐธรรมนูญ” ของรชทอง จันทรางศุ (2529) ประมวลเพียงแต่เพิ่มเติมข้อถกเถียง ที่ไม่ค่อยเข้าท่าของตน นำเสนอด้วยสำนวนโวหารและกรณีที่ทันสมัย และผลผลิตออกมาในจังหวะทางการเมืองที่เหมาะสม ไม่มีอะไรมากกว่านั้นเลย

บทที่ 3 ข้ามให้พันประชาธิปไตยแบบหลัง 14 ตุลา

ในบทนี้ผู้เขียนกล่าวถึงปรากฏการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นเร็ว ๆ คือ การตีความพระราชอำนาจทั่วไปของ พระมหากษัตริย์ หวังอาศัยพระราชอำนาจเป็นปัจจัยตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจของ รัฐบาล และความพยายามของทุนใหญ่ที่จะยึดครองสื่อมวลชนจนสาธารณชนตื่นตระหนก ว่าจะเป็นการทำลายเสรีภาพในการสื่อสารของประชาชน หากพิเคราะห์ให้ดี ทั้งสองกรณี มีสาระที่แท้จริงเป็นเรื่องเดิม ๆ ที่เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า สะท้อนอาการของสภาวะที่ชื่อ เรียกว่า “ประชาธิปไตยแบบหลัง 14 ตุลา” เป็นอย่างดี

คำของประจักษ์ ก้องกีรติ ไน และแล้วความเคลื่อนไหวก็ปรากฏ ผู้เขียนใช้คำว่า “ราชา ชาตินิยมใหม่” สำหรับอุดมการณ์ประวัติศาสตร์แบบราชาชาตินิยมที่เน้นความเป็นนักประชาธิปไตย ของกษัตริย์ แต่ในที่นี้เราจะไม่พิจารณาถึงชาตินิยมเลย จึงขอใช้คำของประจักษ์ซึ่งสื่อความได้ตรง กับที่ต้องการในที่นี้ดีกว่า

ในทำนองเดียวกัน คนที่เกิดหลัง 2475 (หมายความว่ายังเด็กอยู่ระหว่างปี 2475-90 หรืออาจเริ่มเข้าใจความซับซ้อนทางการเมืองก็ภายหลัง 2495 ไปแล้ว) ซึ่ง หมายถึงคนจำนวนมากในสังคมไทยปัจจุบัน อาจนึกไม่ออกหรือไม่เคยรับรู้เลยว่า ปัญหาเรื่องพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ภายใต้ระบอบรัฐธรรมนูญเป็นเรื่อง คอขาดบาดตายมาก่อน และไม่รู้ว่าการเมืองที่เรียกว่าฝ่าย “กษัตริย์นิยม” มีพฤติกรรมทางการเมืองอย่างไรระหว่างปี 2475-94

ฝ่ายเจ้าประสบความพ่ายแพ้ต่อเนื่อง ถึงกับถูกจับกุมคุมขัง ถูกเนรเทศไปหรือต้องลี้ภัยไปอยู่ต่างประเทศ นับจากจอมพล ป. ชื่นมามีอำนาจเต็มตัว

ในปี ถึงตลอดช่วงระยะเวลาดังกล่าว รัฐธรรมนูญของคณะราษฎรไม่อนุญาตให้พระมหากษัตริย์ และพระราชวงศ์ไม่ว่าระดับใดมีบทบาททางการเมือง ด้วยบทบัญญัติว่าพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ทรงอยู่ เหนือการเมือง ไม่ให้ยุ่งเกี่ยว หมายความว่า พ้นไปจาก ห้ามยุ่งเกี่ยว การเมืองการปกครอง พระมหากษัตริย์ไม่สามารถกระทำที่จะแสดงความคิดเห็น ในทางสาธารณะ เกี่ยวกับการเมืองการปกครองโดยไม่ผ่านความเห็นชอบของรัฐบาล หรือสภาฯ

ดังนั้นจึงปฏิเสธไม่ได้เลยว่า 14 ตุลาได้เปิดประวัติศาสตร์นั่นคือ เปิดประตูบานใหญ่แก่การพัฒนาเดิน ภาครประชาชน หรืออื่นใดก็ตามที่ไม่ว่าจะด้วยเชิดชูแรงงานจนเกินไป หรือด้วยอุดมการณ์ ความเติบโตเหล่านี้คือก้าวที่สำคัญของพลังส่วนอื่นนับจากหลัง 14 ตุลา

บทที่ 4 รัฐประหารของฝ่ายเจ้าและแรงจูงใจที่ซ่อนเร้น

ประเทศไทยเข้าสู่การรัฐประหารของกองทัพ เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 เป็นการรัฐประหารครั้งที่ 18 ของประเทศไทย นับตั้งแต่มีการสิ้นสุดการปกครองในรูปแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ในปี พ.ศ. 2475 แต่ในการรัฐประหารในครั้งนี้เหมือนเป็นการรัฐประหารครั้งแรกนับตั้งแต่การต่อสู้นองเลือดของประชาชน และทหารในปี พ.ศ. 2535 ซึ่งได้ยุติการปกครองแบบทหาร คณะรัฐประหารมีการอ้างความชอบธรรม 4 ประการ คือ ประการแรก รัฐบาลภายใต้การบริหารงานของนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตรมีการคอร์รัปชันอย่างมากมาย ประการที่สอง รัฐบาลของนายทักษิณ ชินวัตรใช้อำนาจในทางที่ไม่ดีควบคุมทางสื่อ และใช้อิทธิพลควบคุมรัฐสภา และระบบตุลาการ ประการที่สาม คณะรัฐประหารกล่าวว่าทักษิณ ชินวัตรจะมีการยุบสภาบ้านพระมหากษัตริย์ ประการสุดท้าย มีการกล่าวอ้างว่าการรัฐประหารนั้นเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุปะทะ และเกิดการนองเลือดระหว่างฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายต่อต้าน ทักษิณ ชินวัตร โดยการกระทำดังกล่าวเพื่อการคงอำนาจของฝ่ายเจ้า หรือฝ่ายกษัตริย์ และเชื้อพระวงศ์ไว้

โดยอ้างว่าการต่อต้าน ทักษิณ เป็นการคงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยไว้

บทที่ 5 ล้มประชาธิปไตย

การต่อสู้เพื่อการเป็นประชาธิปไตยคือการออกจากการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่รวบรวมอำนาจการปกครองไว้ที่ฝ่ายเจ้า หรือฝ่ายของกษัตริย์และเชื้อพระวงศ์นั่นเอง การปกครองโดยระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มีอำนาจทางการเมืองการปกครองที่ขึ้น ๆ ลง ๆ แต่ก็ถือได้ว่าบรรดากษัตริย์และเชื้อพระวงศ์มีบทบาทในการปรับแต่งระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ตั้งแต่ในปี พ.ศ. 2475 เป็นต้นมาแต่เรามักมองข้ามตลอด เพราะว่าเราจะมองว่ากษัตริย์ และเหล่าบรรดาเชื้อพระวงศ์อยู่เหนือจากการเมืองการปกครอง แต่ในความเป็นจริงแล้วฝ่ายกษัตริย์ และเชื้อพระวงศ์ได้มีการครอบครองการปกครองทางการเมืองไว้โดยการอ้างว่ามีศีลธรรมที่สูงกว่านักการเมือง และคนในสังคมการเมืองทั่ว ๆ ไป เรามักมีความเข้าใจว่าการเข้าสู่ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้นเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 กษัตริย์ถูกมองว่าเป็นผู้เตรียมการให้ประเทศไทยเข้าสู่ระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ แต่ในความจริงแล้วการลุกขึ้นต่อสู้ของประชาชนในปี พ.ศ. 2516 เป็นจุดของการเริ่มต้นประชาธิปไตยโดยแท้จริง แต่มีการโดนขัดขวางโดยการรัฐประหาร ในเดือนตุลาคม พ.ศ.2519 แต่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยมีการถูกแทรกแซงตลอดเวลาโดยสถาบันกษัตริย์ โดยสร้าง ความศักร์ดีสิทธิ์ ความเชื่อชอบจากประชาชน และความเป็นประชาธิปไตย ให้ตนเอง การยกย่องกษัตริย์เหมือนเทวดา มีการสร้างพิธีกรรม และวันสำคัญต่าง ๆ ของสถาบันกษัตริย์ โดยความเชื่อที่ว่ากษัตริย์อยู่เหนือการเมืองแต่เป็นผู้สร้างเสถียรภาพให้แก่การปกครองในรูปแบบประชาธิปไตย การสร้างระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ในปัจจุบัน และอนาคตสถาบันกษัตริย์ไม่ต้องการการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ แต่สถาบันกษัตริย์ดำรงตนอยู่เหนือการเมือง โดยความหมายคือสถาบันทางการเมืองและกลุ่มมีอำนาจอื่น

ทางการเมืองอยู่ภายใต้อำนาจของตนคืออำนาจทางการเมืองการปกครองทุก ๆ อย่างอยู่ภายใต้กษัตริย์นั่นเอง การเป็นระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยนั้นจึงไม่เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง ยังคงมีสถาบันกษัตริย์ที่มีอำนาจและอิทธิพลอย่างแรงกล้า

บทที่ 6 สัมฤทธิ์ผลนิยม (Pragmatism) ของปัญญาชนไทยกับรัฐประหาร 19 กันยายน 2549

การรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 มี Pragmatism หรือ ความสำเร็จตามความต้องการเป็นเรื่องหลัก และใหญ่ที่สุดในการตัดสินใจ การเลือกกระทำสิ่งใด ความถูกต้อง หลักการใด ๆ แม้แต่กฎหมายก็กลายเป็นรอง ไม่ใช่เรื่องสำคัญ ในการรัฐประหารในครั้งนี้ มี Pragmatism ที่สำคัญ 4 ประเภท คือ ประเภทที่หนึ่ง Pragmatism ที่เรียกได้ว่ามีความอันตรายที่สุด คือความคิดของคนไทยที่ว่า การทำการรัฐประหารเป็นทางออกสุดท้าย ไม่มีทางเลือกอื่นแล้ว หรือพูดง่าย ๆ ว่าจะทำอะไร ยังไงก็ได้ให้ทักษิณ ชินวัตรออกไปก่อนแล้ว เพราะคนเหล่านี้เกลียดทักษิณ มานานจึงทำอะไรก็ได้ที่จะกำจัดทักษิณถึงแม้จะไม่ใช่ไปตามประชาธิปไตยก็ตาม ประเภทที่สอง Pragmatism นี้ก็คือ ความคิดของคนไทยที่คิดว่า รัฐประหารเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นไปแล้ว และเปลี่ยนแปลงแก้ไขอะไรไม่ได้ คนที่มีความคิดในแนวนี้ไม่ได้สนับสนุน แต่อาจคัดค้านรัฐประหารด้วยซ้ำ แนวคิดง่าย ๆ คือ ใครจะข่มขืนใคร โจรปล้นบ้านใคร ก็เกิดขึ้นไปแล้วเราควรทำแค่ปล่อยให้คนที่ถูกกระทำจากเหตุการณ์นั้นเพียงเท่านั้น ประเภทที่สาม Pragmatism เป็นที่แพร่หลายอย่างมาก กลุ่มคนที่บอกว่าตัวเองไม่เห็นด้วยกับการทำการรัฐประหารเลย แต่อยู่กับความเป็นจริงว่ามันได้เกิดขึ้นไปแล้ว ควรคิดถึงอนาคตมากกว่าอดีตที่ผ่านมาไปแล้ว คือมีความคิดเห็นว่าการประท้วงไปก็ไม่เป็นประโยชน์อะไร ไม่ได้เกิดผลที่ดีดังนั้นควรจะมาผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ด้วยการร่วมกับการกลไกของรัฐประหารเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีที่สุดนั่นเอง ประเภทที่สี่ Pragmatism คือกลุ่มของผู้ทรง

ปัญญา ที่นำเอารัฐประหารมาสร้างความชอบธรรมให้แก่ตนเอง โดยมีการคิดทางออกไว้ 2 ทางคือ ยอมรับความผิดพลาดของตนเอง หรือ ให้ความชอบธรรมแก่รัฐประหาร Pragmatism ยึดตนเองเป็นที่ตั้งมากกว่าประชาธิปไตยของคนหมู่มาก คนคนหนึ่งสามารถเป็น Pragmatism ได้หลายประเภทปนๆกันไป กล่าวได้ว่าการรัฐประหารในครั้งนี้ เอาเข้าจริงเหล่านักวิชาการ นักกฎหมาย นักประชาธิปไตย ที่มีความมั่นคง ความคิดหลักการ ก็เป็นแค่ Pragmatism เท่านั้น นี่คือคำอธิบายว่า ทำไม 80 เปอร์เซ็นต์ของคนไทยรวมทั้งผู้นำทางปัญญาทั้งหลาย จึงมีการกลับมาสนับสนุนการทำรัฐประหาร ทั้ง ๆ ที่ส่วนใหญ่ก็นับถือว่าตนเองไม่เห็นด้วยการการทำรัฐประหารเลย

บทที่ 7 เริ่มต้นประชาธิปไตยแบบภูมิปัญญาไทยหรืออภิชนาธิปไตย ขบวนการสุดท้าย

ในบทนี้ผู้เขียนได้กล่าวถึง การเมืองไทยซึ่งเป็นรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยแบบไทย ซึ่งประชาธิปไตยในไทยนั้นกล่าวได้ว่าไม่เคยเป็นแบบฝรั่งเลยมีการแต่งเติมและบิดเบือนในหลายรูปแบบ การเมืองแบบไทยจะเชื่อในเรื่องบารมีของผู้มีบารมียอมอยู่เหนือคนธรรมดา สมควรมีสถิติที่มีอำนาจมากกว่า บารมีคืออำนาจอันเกิดจากศีลธรรมที่สูงส่งกว่า เรียกเป็นภาษาไทยว่า อำนาจศีลธรรม บารมีเกิดได้หลายรูปตามสังคัมภีร์ธรรมที่ต่างกันและเปลี่ยนไป เช่น การครอบครองสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การประพฤติธรรม ความอยู่เย็นเป็นสุขของลูกน้อง หรือบุคลิกภาพที่ดูซื่อสัตย์ทรงธรรม ซึ่งเกิดได้หลายรูปแบบ เช่น กษัตริย์ ขุนนาง นักรบ เศรษฐี ข้าราชการ นักการเมือง ราษฎรอาวุโส หลวงปู่ เกจิอาจารย์ต่าง ๆ

การเมืองไทยกล่าวได้คือเป็นเรื่องของอำนาจบารมี เชื่อกันว่าถ้าผู้นำมีบารมีทุกอย่างจะดีเอง ไม่เน้นที่นโยบาย หรือทิศทางในการบริหารประเทศ วัฒนธรรมการเมืองแบบนี้เห็นได้ตลอดในปัจจุบัน เช่น การเน้นที่ศีลธรรม คุณธรรม การซื่อสัตย์ อันที่จริงประชาธิปไตยในโลกตะวันตกก็มีวิวัฒนาการ

มานาน กล่าวคือ มิได้นับว่าประชาชนทุกคนมีความเท่าเทียมกันแต่อย่างใด จนกระทั่งประมาณ 100 ปีที่ผ่านมา กว่าจะยอมรับว่าประชาชนทุกคนเท่าเทียมกัน ดังนั้นสังคมไทยจึงมีการดัดแปลงประชาธิปไตยให้เข้ากับวัฒนธรรมอภิชนแบบไทย ๆ ผลก็คือ ประชาธิปไตยที่ยังคงความเชื่อในผู้มีบารมีไม่ว่าจะเป็น กษัตริย์ พ่อขุน นายพล อธิบดีการ อาจารย์มหาวิทยาลัย นักการเมืองที่ประสบความสำเร็จ และราษฎรอาวุโส ประชาชนเป็นใหญ่ในระบบนี้ แต่ยังมีบางคนใหญ่กว่าประชาชน วัฒนธรรมการเมืองของไทยจึงให้อภิชนเหล่านี้มีอำนาจเหนือประชาชนธรรมดาในรูปแบบต่าง ๆ บางทีก็สร้างสมจนกลายเป็นสถาบันถาวรไปเลย รัฐบาลประชาธิปไตยที่ออกนอกกลุ่มนอกทางวัฒนธรรมการเมืองแบบไทย ๆ จึงต้องถูกขจัด และต้องพยายามเอาคุณธรรมแบบไทย ๆ กลับเข้ามาหาประชาธิปไตยอีกครั้ง แต่ตลอดระยะเวลาทางประวัติศาสตร์ประชาธิปไตยของไทยมีความเห็นที่แตกต่างอยู่เสมอว่าใครคืออภิชนที่มีอำนาจมากกว่ากัน ประชาชนควรได้อำนาจมากขึ้นหรือยัง ประชาชนพร้อมหรือยัง ประชาชนควรมีเสรีภาพหรือยัง

บทที่ 8 เชื้อร้าย เมื่อร่างกายทางการเมืองไทยติดเชื้อแดง

ในบทนี้ผู้เขียนได้กล่าวถึง เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบุกโรงพยาบาลของกลุ่ม นปช. หรือ แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ กลุ่มเสื้อแดง โดยในเดือนตุลาคม 2551 หลังจากพันธมิตรฯปะทะกับตำรวจ กลุ่มแพทย์ซึ่งนำ โดยแพทย์บางคนของโรงพยาบาลจุฬาฯ ชูว่าจะไม่รับรักษาตำรวจ เนื่องจากตำรวจเป็นเครื่องมือของทักษิณในการปราบปรามพันธมิตรฯ แม้ว่าจะมีปฏิกริยาอย่างรุนแรงจากสังคม แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีคำวิจารณ์หรือคำตำหนิจากองค์กรแพทย์ใด ๆ ไม่มีการรายงานว่าเขากระทำตามที่ชูจริงหรือไม่ แต่ก็มีข่าวว่าแพทย์ที่อื่นปฏิเสธการรักษาเสื้อแดงอีกเช่นกัน กรณีนี้สร้างความเสียหายแก่แพทย์โรงพยาบาลจุฬาฯ ว่า "เหลือ" จิต คำดังกล่าวได้รับการตอกย้ำด้วยข้อเท็จจริงที่ว่าผู้สนับสนุนพันธมิตรฯที่เอาการเอางานที่สุดคนหนึ่ง ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นผู้นำการชุมนุม

ของเสื้อชมพูและเสื้อหลากสีมาส่นับสนุนรัฐบาลอภิสิทธิ์และต่อต้านเสื้อแดง นั้น เป็นแพทย์โรงพยาบาลจุฬาฯ แพทย์คนอื่น ๆ และผู้บริหารโรงพยาบาล จะเป็นอย่างไรก็ตาม โรงพยาบาลจุฬาฯ ก็ได้ไปปรากฏอยู่แนวหน้าของความขัดแย้ง ทั้งเชิงกายภาพ เชิงสถานที่ เชิงการเมือง

คำบอกเล่าถึงเหตุการณ์ที่โรงพยาบาลจุฬาฯ ที่ปรากฏตามสื่อ และปฏิกริยาที่เกิดขึ้น นี้ไม่ใช่เรื่องบังเอิญ นปช. ทำผิดพลาด ชื่อนี้แก้ตัวไม่ขึ้น แต่วิธีการมอง การรายงาน และการเข้าใจการกระทำของคนเสื้อแดง ดังที่แสดงให้เห็นจากสื่อ และผู้บริหารโรคสื่อเหล่านี้ ล้วนถูกจำกัดโดยการจัดจำแนกลำดับชั้นของคนในสังคมผ่านสถานที่ ซึ่งเป็นประเด็นหัวใจของความขัดแย้งในปัจจุบัน

สื่อ นักวิชาการ กลุ่มประชาสังคม พร้อมใจกันประณามการบุกของเสื้อแดงอย่างรุนแรง ด้วยเสียงที่ดังกว่าอย่างเทียบกันไม่ได้เลย (หรืออันที่จริงคือเงิบเจย) ต่อการที่รัฐบาลอภิสิทธิ์ใช้กำลังและกระสุนจริงที่ทำให้คนเสียชีวิต 25 รายในวันที่ 10 เมษายน 2552 ร่างกายของการเมืองเชิงจริยธรรมที่สะอาดปลอดเชื้อที่มีโรงพยาบาลเป็นตัวแทน ดูจะมีคุณค่าสูงกว่าความตายของคนเสื้อแดงซึ่งตอกย้ำคำก่อนหน้านั้นว่า ความตายของนายทหารที่สั่งการในการปราบปรามอย่างรุนแรงเมื่อวันที่ 10 เมษายนนั้น มีคุณค่าสูงกว่าเสื้อแดงที่เป็นเหยื่อในการปะทะ อันทำให้ข้อกล่าวหาเรื่องสื่อและชนชั้นนำในเมืองเป็นพวก "สองมาตรฐาน" ยิ่งดูน่าเชื่อถือมากขึ้น อันที่จริงแล้วมันเป็นมาตรฐานชุดเดียวกัน กล่าวคือกฎหมาย เหตุผล สิทธิ และโทษทัณฑ์ ตลอดจนระบบคุณค่าอื่น ๆ นั้น ใช้กับคนต่างกันไปตามฐานะชนชั้น กล่าวอีกนัยหนึ่ง ระบบ "สองมาตรฐาน" ที่เป็นอยู่นี้ คือรูปแบบหนึ่งของระบบแบ่งแยกคนในสังคม

การชุมนุมของเสื้อแดงที่ราชประสงค์ไม่เพียงแต่เป็นการยึดครองพื้นที่ที่สวยที่สุดของกรุงเทพฯ แต่ยังเป็นการบุกเข้ายึดครองเมืองเทวดา (กรุงเทพฯ) โดยเชื้อโรคจากบ้านนอกที่สกปรก คำว่า "เสื้อแดงบุก" จึงมีนัยยะของความน่าสะพรึงกลัว นั่นคือ โรงพยาบาลจุฬาฯ อยู่แนวหน้าเผชิญกับ

เชื้อโรคและโรคภัย และถูกโรคภัยบุกจู่โจมการปราบปรามที่กำลังจะเกิดขึ้นจึงอาจมองได้ว่า เป็นการฆ่าเชื้อโรค ระวังการติดเชื้อที่เกิดจากการบุกของพวกบ้านนอกเข้ามาในพื้นที่การเมืองเพื่อที่จะฟื้นฟูสุขภาพขององค์การเมืองเชิงจริยธรรมของไทย

บทที่ 9 ผู้นตลบลหลังมีคนถูกฆ่าตายตรงราชประสงค์

ในบทนี้ผู้เขียนได้กล่าวถึงว่า เป็นการเล่าเรื่องหลังการประท้วงของคนเสื้อแดงถูกสลายอย่างโหดร้ายเมื่อเดือน19พฤษภาคม 2553 มีเรื่องเล่ามากมายจากหลายฝ่ายว่าเกิดอะไรขึ้น มีคำอธิบายว่าทำไมจึงเกิดเช่นนั้น มีข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ นั้น เกิดจากประสบการณ์ตรงของผู้คนซึ่งมีส่วนร่วม ทุกคนมีความนึกคิดของตัวเอง มีทัศนคติทางการเมือง อคติอุดมการณ์ และศีลธรรมของตนแตกต่างกันไป

การสลายชุมนุมเปรียบเสมือนดั่งผู้นตลบ ที่ได้ไปด้วยข้อมูล เรื่องเล่า และความทรงจำต่าง ๆ มีการปล่อยข่าวโฆษณาชวนเชื่ออย่างจงใจมากมาย จนสรุปไม่ได้ว่าเกิดอะไรขึ้น ภาวะผู้นตลบลเล็ก ๆ เกิดได้ขึ้นทุก ๆ วัน แต่เรามากไม่ได้สนใจ หากเป็นเหตุการณ์เล็ก ๆ และ หรือไม่มีผลกระทบต่อตัวเรา แต่ภาวะผู้นตลบลนั้นหมายรวมถึงคนจำนวนมากซึ่งมองเห็นคนละมุมจดจำเรื่องไปคนละแบบทั้งที่อาจไม่ได้ขัดแย้งกัน หลายเรื่องของเหตุการณ์เดียวกันสามารถนำมาปะติดปะต่อให้เป็นเรื่องเดียวกัน แต่หลายสำนวนของเหตุการณ์นั้นมักขัดแย้งหรือไม่สามารถนำมาประมวลเป็นเรื่องเดียวกันได้ตรงข้ามสุดขั้วกับความเข้าใจผิดที่ว่าเหตุการณ์หนึ่ง ๆ ย่อมมีเรื่องเล่าที่ถูกต้องแต่เพียงสำนวนเดียว คือความเข้าใจเรื่องเล่าจำนวนมากที่ขัดแย้งกันจะถูกปล่อยให้ลอยนวลเป็นความสับสน ความกำกวมจะได้รับการต้อนรับอย่างเต็มอกเต็มใจและสนับสนุนค้ำจุนให้ดำรงอยู่ต่อไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีการตัดสินนี่เป็นความเข้าใจผิดอีกเช่นกัน ซึ่งการทำให้ผู้นตลบลมีหลายประเด็น

ประเด็นแรกคือ ผู้นตลบลด้วยอำนาจรัฐ คือการที่รัฐบาลใช้อำนาจล้วน ๆ ในการจัดการกับเสื้อแดง คือไม่จำเป็นต้องมีหลักฐานอันน่าเชื่อถือใด ๆ หรือ

ทั้งที่มีหลักฐานไปในทางตรงข้ามฟุ้งอยู่ชัดเจน เช่น การปฏิเสธว่าทหารไม่ได้ยิงประชาชนที่วัดพุทธมามาราม หรือการโยนความผิดต่าง ๆ ให้คนเสื้อแดง

ประเด็นที่สองคือ ฝุ่นจางแบบ 1984 คือการควบคุมข่าวสาร ความรับรู้ และมายาของสำนวนโวหารดังที่กล่าวมา ชวนให้นึกถึงสังคมเผด็จการเบ็ดเสร็จที่เน้นการควบคุมความคิดจิตใจในนวนิยายเรื่อง 1984 ของ จอร์จ ออร์เวล ซึ่งสังคมไทยมีพฤติกรรมหลายประการคล้ายกับโอซินเนีย โดยเฉพาะในระยะการต่อสู้ของคนเสื้อแดงจนถึงหลังมีคณภูมิตายตรงราชประสงค์

ประเด็นที่สาม ฝุ่นจางโดยนักศีลธรรม กล่าวถึงกระบวนการตรวจสอบ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ฝุ่นจางลงจนสงบในที่สุด แต่ละสังคมศาสนาและวัฒนธรรมมักมีธรรมเนียมหรือวาทกรรมทางศีลธรรมที่ใช้จัดการโสกนาฏกรรมแบบนี้ไปต่าง ๆ กัน แต่ไหนจึงจัดว่าเป็นภาวะพอยูร์ร่วมกันได้ก็ต่างกันไปในแต่ละสังคมแต่ละยุค

บทที่ 10 มรดกสมบูรณาญาสิทธิราชย์ในปัจจุบัน

ในบทนี้ผู้เขียนได้กล่าวถึงระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มีอยู่ 2 แบบ คือ

1. ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่มีประโยชน์ต่อแผ่นดินที่ส่งผลมายังปัจจุบัน ช่วยให้สยามอยู่รอดมีเอกราช ประชาชนทั่วไปหรือนักวิชาการสายอนุรักษ์นิยมจึงเฉลิมฉลองตอบแทนบุญคุณของระบอบนี้

2. ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่รวบอำนาจไว้ในกำมือกลุ่มเจ้าด้วยตนเอง (ราชวงศ์) ไม่เปิดโอกาสให้แก่สามัญชนมีส่วนร่วมในการปกครอง จนกลายเป็นอุปสรรคต่อการปกครอง จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงการปกครอง ปี 2475 ซึ่งถือว่าเป็นอวสานของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ในสยาม

ทุกวันนี้คนจำนวนไม่น้อยมักเอาทั้งสองแบบมารวมกัน คือสรรเสริญทั้งระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์และคณะราษฎร แต่ประวัติศาสตร์ในแบบเรียนที่ถูกปลูกฝังมาในทุกระดับการศึกษา มักเน้นไปในด้านการสรรเสริญใน

ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ คณะราษฎรได้ยุติการเมืองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ไปแล้วในขณะนั้น แต่ไม่ตระหนักเพียงพอต่อรากฐานของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่ฝังรากลึกในสังคมไทยเพราะระบอบนี้คืออาชญากรรมที่ทำให้เกิดการหลอหลอมรัฐไทยสมัยใหม่ตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม ในการหาทางออกจากความขัดแย้งของการเมืองไทยกับระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์คือการประนีประนอมของ(สถาบัน)พระมหากษัตริย์ต่อประชาชนในประเทศ โดยการยกเลิกมาตรา 112 ณ บัดนี้และปลดปล่อยคนมีเดือดร้อนกับมาตรานี้ให้เร็วที่สุด เพื่อขจัดบรรยากาศความหวาดกลัวที่ปกคลุมประเทศไทย ณ ขณะนี้ ย่อมให้มีการอภิปรายถึงบทบาททางการเมืองของ(สถาบัน)พระมหากษัตริย์อย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา ปล่อยให้ระบอบประชาธิปไตยดำเนินทางไปตามทางของมันที่ควรจะเป็น โดยที่สถาบันไม่ควรมาเกี่ยวข้อง หากไม่เป็นไปตามนี้ก็อาจจะทำให้ประเทศชาติเกิดความวุ่นวาย พระมหากษัตริย์ต้องอยู่พ้นจากการเมืองอย่างแท้จริง จึงจะไม่เกิดความขัดแย้งในเรื่องของสถาบันกับการเมืองหรือประชาชนอีกต่อไป ฝ่ายเจ้าจะได้ไม่ต้องวิตกกังวลวุ่นเต็นสะสมกำลัง ไม่ต้องกลัวว่านักการเมืองรายใดจะมาเป็นคู่แข่งเพราะไม่มีอำนาจการเมืองเป็นเดิมพันอีกต่อไป

บทที่ 11 สถาบันพระมหากษัตริย์กับฝ่ายต่อต้านเครือข่ายกษัตริย์

ผู้เขียนได้กล่าวถึงว่า ทุกวันนี้คงไม่มีใครผู้ใดเห็นแย้งว่าการรัฐประหาร 2549 เป็นหายนะทางการเมืองครั้งร้ายแรงที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์การเมืองของประเทศไทย รากเหง้าของหายนะครั้งนี้ยังเป็นสิ่งที่พูดไม่ได้ นายก ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นถูกมองว่าทำทลายอำนาจสถาบันกษัตริย์ เนื่องจากตัวของเขานั้นได้รับความนิยมนจากประชาชนจำนวนมากเห็นได้ชัดจากชัยชนะที่ถล่มทลายจากการเลือกตั้งห้าครั้งที่ผ่านมา มีความเชื่อว่า ทักษิณได้มีการสนับสนุนการเงินให้เจ้าระดับสูงบางองค์ เพื่อที่จะถึงฝั่งฝันที่เขาตั้งไว้ในอนาคต จึงเป็นเหตุให้ฝ่ายเจ้าและฝ่ายอนุรักษ์ได้ออกมากล่าวหาทักษิณต่าง ๆ นานาว่าทักษิณ ไม่จงรักภักดีต่อสถาบัน

กษัตริย์และทะเลเอเทรียนอย่างเปลี่ยนประเทศเป็นระบอบสาธารณรัฐ ประเด็นสำคัญที่ทำให้เกิดการหวาดระแวงของฝ่ายเจ้าหรือฝ่ายอนุรักษนิยมในครั้งนั้นก็คือการสิ้นสุทธรัชกาลใกล้เข้ามาแล้ว ด้วยเหตุนี้เองฝ่ายอนุรักษนิยมฝ่ายเจ้าจึงทนไม่ไหวที่จะเห็นรัฐบาลที่มาจากฝ่ายการเมืองมีความเข้มแข็งเพราะมันอาจกระทบต่อผลประโยชน์ของเครือข่ายสถาบันกษัตริย์ทั้งเครือข่าย รวมทั้งระบอบประชาธิปไตยแบบอำมาตย์ที่เถลิงอำนาจมาหลายทศวรรษดังนั้นทักษิณจึงต้องถูกถอดออกจากตำแหน่ง ปัญหาเหล่านี้เกิดมาจากความกลัวของฝ่ายเจ้าที่กลัวทักษิณเกินกว่าเหตุถ้าไม่เกิดเหตุการณ์ในวันนั้นคงไม่ส่งผลกระทบบานปลายถึงวันนี้

วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากความขัดแย้งระหว่างฝ่ายอนุรักษนิยมกับเสรีนิยมในประเทศที่เกิดขึ้นมานานแล้วแบ่งได้เป็น 3 ประการดังนี้

1. ประชาธิปไตยระบอบอำมาตย์ที่สนับสนุนสถาบันกษัตริย์มักแทรกแซงการเมืองโดยการกล่าวอ้างถึงสถาบัน
2. ประชาธิปไตยระบอบอำมาตย์ขาดความโปร่งใสไม่สามารถตรวจสอบได้เนื่องจากอำมาตย์อยู่ในสถานะผู้คุ้มบัลลังก์ซึ่งประชาชนแต่ละต้องไม่ได้ซึ่งขัดต่อระบอบประชาธิปไตยที่เน้นด้านความโปร่งใสตรวจสอบได้
3. ชุณหะวัณแห่งความสำเร็จนั้นสูงชันเกินกว่าผู้สืบทอดสมบัติจะป็นให้ถึงยอด ลัทธิกษัตริย์นิยมล้นเกินนั่นเองที่ชุดหลุมดักกรอกษัตริย์องค์ต่อไป กล่าวคือกษัตริย์ราชการที่แก่นั้นได้ทำคุณงามความดีไว้มากจนทำให้กษัตริย์รัชกาลที่สิบ รัชกาลต่อมานั้นถูกมองว่าไม่เหมาะสมหรือไม่ดีเท่ารัชกาลที่เก้า ซึ่งข้อนี้เองจะนำพาสถาบันไปสู่การมีข้อกล่าวหา

บทที่ 12 ระบอบสังคมนิยมเมืองที่ขัดฝืนการเปลี่ยนแปลงคืออันตรายที่แท้จริง

ในบทนี้ผู้เขียนได้กล่าวถึงระยะที่ผ่านมามีคำกล่าวหรือปรากฏการณ์มากมายที่เกิดขึ้นในสังคมไทยที่สะท้อนถึงความวิปโลาส ทุกตัวอย่างที่จะยกต่อจากนี้เป็นความวิลาสที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ไม่มีทางเกิดขึ้นในสังคมนิยม

แต่สังคมไทยกลับมองเป็นเรื่องเป็นเรื่องปกติซึ่งเป็นที่น่าตกใจอย่างมาก

เหตุที่ต้องนำไปเปรียบเทียบกับสังคมอารยเนื่องจากเพราะสังคมไทยเติบโตมาทุกวันนี้ได้ด้วยการปรับตัวให้เข้ากับอารยธรรมของโลก ประชาชนคนในประเทศเรานั้นเข้าใจมาตลอดว่าสยามนั้นได้รับการยอมรับจากประชาคมโลกเพราะเราไม่ตกเป็นเมืองขึ้น แต่แท้จริงนั้นสยามที่เป็นเอกราชยังไม่ได้การยอมรับจากประชาคมโลกจนกระทั่งสยามได้พิสูจน์ว่าตนเองมีอารยธรรมผู้ดี

ปัจจุบันสังคมประชาคมโลกกำลังจับตามองอารยธรรมของฝั่งสังคมไทยด้วยความเห็น้อยหน้า

ข้อท้วงติงจากนานาชาติเกี่ยวกับมาตรา 112 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. การออกมาขับไล่คนที่ไม่นับถือหรือยึดถือลัทธินิยมเจ้าให้ออกไปจากประเทศซึ่งในข้อนี้ในสายตาของประชาคมโลกถือว่าน่าอายยิ่ง่างมาก เนื่องจากมันเป็นสิทธิของประชาชนที่มีสิทธิเคารพยึดถือตามหลักประชาธิปไตยที่ใช้ในการปกครองประเทศ

2. การที่มีประชาชนคนในประเทศยังมักเรียกร้องให้ทหารออกมาทำการรัฐประหารอยู่บ่อยครั้งเมื่อกลุ่มการเมืองหรือรัฐบาลที่ได้รับความนิยมจากประชาชนส่วนมากในสังคม อาทิเช่นคำกล่าวที่ว่าอย่าละเมิดสิทธิเสรีภาพของในหลวงเพราะท่านเป็นเจ้าของประเทศ บรรพบุรุษของท่านกอบกู้ประเทศมาแต่แท้จริงแล้วในปัจจุบันประชาชนทุกคนเป็นเจ้าของประเทศมีสิทธิเสรีภาพตามหลักประชาธิปไตยและรายได้ของประเทศส่วนใหญ่ก็มาจากประชาชนเนื่องจากประชาชนเป็นผู้เสียภาษี

วิจารณ์หนังสือ

หนังสือเรื่องประชาธิปไตยที่มีกษัตริย์อยู่เหนือการเมืองเล่มนี้ มีเนื้อหาสาระที่ได้ประโยชน์แก่ผู้อ่านเพราะจะทำให้ผู้อ่านได้กระจ่างถึงการเมืองในประเทศไทยที่มักเกิดปรากฏการณ์แปลก ๆ ไม่ทราบสาเหตุขึ้นบ่อยครั้งทำให้ได้รู้ถึงเบื้องลึกเบื้องหลังหรือได้มุมมองใหม่ ๆ เกี่ยวกับการเมืองไทยที่เป็น

มุมมองจากนักวิชาการชื่อดัง(ชงชัย วินิจจะกุล) ในความคิดเห็นของคณะผู้จัดทำได้มีความเห็นว่าหนังสือเล่มนี้ได้กล่าวถึงการเมืองไทยในมุมมองของฝ่ายเสรีนิยมที่จะกล่าวโจมตีฝ่ายอนุรักษนิยมหรือฝ่ายสถาบันกษัตริย์

จุดเด่น

เนื้อหาสาระของหนังสือเล่มนี้ มีการให้เหตุผลยกมาประกอบกับเนื้อหาที่ผู้เขียนได้กล่าวมาอย่างสอดคล้องเช่นกรณีที่สังคมไทยได้มีการปลุกฝังให้คนในสังคมมีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระดับไหนและกรณีที่ฝ่ายอนุรักษนิยมมักอ้างถึงบุญคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทำให้ประเทศไทยเป็นเอกราช

จุดด้อย

เนื้อหาในหนังสือบางตอนขาดหลักฐานที่เป็นประจักษ์หรือเป็นข้อมูลที่กล่าวขึ้นเองไม่มีหลักฐานที่เป็นรูปธรรมปรากฏให้ชัดเจน

สรุป

ประชาธิปไตยแบบไทยนั้นถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยในปีพ.ศ. 2475 โดยคณะราษฎรแล้วแต่อำนาจของสถาบันกษัตริย์ยังมีอยู่มากล้น กล่าวคือประเทศไทยนั้นเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้วก็จริงแต่ลึกๆหรือเบื้องหลังการเมืองนั้นยังมีอำนาจมืดคอยควบคุมอยู่ เนื่องจากในสังคมไทยได้ปลุกฝังให้คนในสังคมจงรักภักดีต่อสถาบันกษัตริย์ตั้งแต่การศึกษาประถมวัยไปจนถึงระดับมหาวิทยาลัยที่จะปลุกฝังให้มีความเชื่อว่าสถาบันกษัตริย์นั้นมีบุญคุณกับประเทศไทยทำให้ประเทศไทยเป็นเอกราชไม่ตกเป็นเมืองขึ้นของชนชาติใดแต่ความจริงนั้นในยุค ร.ศ.112 นั้นประเทศไทยไม่ได้เสียเอกราชแต่ก็เปรียบได้ว่าเสียเอกราชไปแล้วเพราะได้มีการเสียดินแดนและข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ส่วนมากเป็นคนจากตะวันตกที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในระบบการเมืองในประเทศไทยซึ่ง

เหตุผลดังกล่าวนั้นเองจึงทำให้คนในประเทศมีความจงรักภักดีต่อระบอบสถาบัน แต่ความเป็นจริงแล้วไม่เป็นเช่นนั้นความจริงคือระบอบสถาบันกษัตริย์นั้นมีอำนาจอยู่เหนือการเมืองซึ่งคอยบงการทั้งอำนาจตุลาการ อำนาจนิติบัญญัติและอำนาจบริหารซึ่งขัดต่อหลักการประชาธิปไตยที่ใช้ในการปกครองประเทศ

เอกสารอ้างอิง

ธงชัย นิจจะกุล. 2562. *ประชาธิปไตยที่มีกษัตริย์อยู่เหนือการเมือง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน.

ชำนาญ จันทร์เรือง. 2549. บทความ 24 มิถุนา 2475: คณะราษฎรรีบร้อันจริงหรือ. (ออนไลน์). สืบค้นจาก <https://prachatai.com/journal/2006/06/8754>. (สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2563)